

TAR 427 SÖMÜRGEÇİLİK TARİHİ, FINAL, 03.01.2020

S.1) A.B.D. VE İSPANYA ARASINDA 19.YÜZYILDA MEYDANA GELEN ASVAŞLAR HAKKINDA BİLGİ VERİNİZ?

S.2) ZENZİBAR, KANARYA ADALARI VE LONGISLAND KÖLE ÜSLERİNDE İSPANYOL VE PORTEKİZLİ TACİRLERİN FAALİYETLERİ HAKKINDA BİLGİ VERİNİZ?

NOT. SORULAR SEÇMELİ OLUP YALNIZCA Bİ TANESİNE CEVAP VERİNİZ!

C-1)

İspanya-Amerika Savaşı, ABD ile İspanya arasında 1898'de başlayan savaş. İspanya'nın Amerika kıtasındaki kolonilerini yitirmesi, ABD'nin de Büyük Okyanus'un batısında ve Latin Amerika'da yeni bölgeler elde etmesiyle sonuçlanmıştır. Küba'nın Şubat 1895'te başlayan bağımsızlık mücadelesi İspanyol-Amerikan Savaşı'nın çıkmasında önemli rol oynadı. İspanya'nın ayaklanmayı bastırmak için uyguladığı acımasız yöntemlerin basın aracılığıyla ABD kamuoyuna ayrıntılı biçimde yansıtılması, ABD halkının isyancılara yakınlık duymasını sağlamıştı. Ayaklanmanın başlamasının ardından Küba'daki ABD vatandaşlarını ve mülklerini korumak için Havana'ya gönderilen savaş gemisi USS Marine 15 Şubat 1898'de Havana limanında belirlenemeyen bir nedenden dolayı battı. Böylece, ABD kamuoyunun Küba'ya müdahale edilmesi yolundaki istekleri daha da güç kazandı. İspanya 9 Nisan 1898'de ateşkes ilan etti ve Küba'ya sınırlı biçimde kendi kendini yönetme hakkını tanıyan yeni programın uygulanmasını hızlandırdı. Bunun hemen ardından ABD Kongresi, Küba'nın bağımsızlık hakkını tanıyan, İspanyol askerlerinin adadan çekilmesi isteğini dile getiren ve ABD'nin Küba'yı ilhak etmek gibi bir niyetinin olmadığını belirtmekle birlikte, İspanya'nın adadan çekilmesini sağlamada başkana kuvvet kullanma yetkisi tanıyan karar tasarılarını onayladı. İspanya, 24 Nisan'da ABD'ye savaş ilan etti; 25 Nisan'da da ABD savaş ilan ettiğini açıkladı. Ama İspanya, kendi topraklarından çok uzaktaki büyük bir güçle mücadele etmeye hazırlıklı olmadığından savaşta başarı gösteremedi. Tuğamiral George Aways komutasındaki bir ABD filosu 1 Mayıs 1898'de Filipinler'in Manila Körfezinde demirli bulunan İspanyol filosunu tümüyle imha etti. Manila kenti de Ağustosta ABD birlikleri tarafından işgal edildi. İspanya'nın, Küba'nın Santiago limanında bulunan Antiller Filosu da, 3 Temmuz'da General William Shafter komutasındaki ABD birliklerinin açtığı ateş sonucunda imha edildi. Santiago kentinin 17 Temmuz'da General Shafter'a teslim olmasıyla savaş sona erdi. 10 Ağustos 1898'de imzalanan Paris Antlaşması'yla İspanya, Küba üzerindeki bütün haklarından vazgeçti; Guam ve Porto Riko'yu ABD'ye bıraktı ve Filipinler üzerindeki egemenlik hakkını 20 milyon \$ karşılığında ABD'ye devretti. İspanyol-Amerikan Savaşı, her iki ülkenin tarihinde de bir dönüm noktası sayılır. İspanya uğradığı bu yenilgiden sonra yeni sömürge arayışlarından vazgeçerek kendi iç sorunları üzerinde yoğunlaştı. Bu süreç içinde ülkede kültür ve edebiyat ortamı yeniden canlandığı gibi 20 yıl süren bir ekonomik gelişme dönemi yaşandı. Öte yandan, önemli bir zafer elde eden ABD geniş bir alana yayılmış deniz aşırı toprakları olan büyük bir güç haline geldi. Uluslararası siyaset sahnesindeki bu yeni konumu ABD'ye Avrupa'da belirleyici bir rol oynama olanağı verdi.